

לזכור ולשכוח - צדקת הצדיק – עניני תשובה.

ספר צדקת הצדיק - אות צט

צט) סימן לתשובה גמורה כשאינו זוכר כלל החטא כמו שאמרו (בבא מציעא נ"ח ע"ב) שלא יאמר לבעל תשובה זכור וכו' וכן השם יתברך אין מזכיר לבעל תשובה הגמור וממילא אינו זוכר. כי כל כוחות האדם מהשם יתברך מי שם פה וגו' (שמות ד' י"א) וכן כוחות המחשבה והזכירה ואם אין השם יתברך שופע לו ומזכיר לו אינו זוכר. ובתנא דבי אליהו רבה (פרק א') שעתידי הקב"ה לומר איני זוכר עוונותיו ואין עולין על לבי, וכבר אמרו ז"ל (שיר השירים רבה ה' ב') הקב"ה לבן של ישראל שנאמר (תהלים ע"ג כ"ו) צור לבבי וגו' ממילא גם על לבו של אדם אינו עולה וזהו מעין עולם הבא וכל זמן שלא הגיע אדם לעומק התשובה כזה שהוא תכלית שלימות הכפרה אינו בנייחא, ועל זה אמר דוד המלך עליו השלום (תהלים נ"א ד') הרב כבסני וגו' כי פשעי אני אדע והאדם מצידו צריך להיות חטאתו נגדו תמיד:

ספר צדקת הצדיק - אות ק

ק) תשובה היינו שמשיב אותו דבר אל השם יתברך, רצה לומר שמכיר שהכל פועל השם יתברך וכוחו אפילו המחשבה טרם נוצרה בלבו של אדם, כמו שאמרו ז"ל (בראשית רבה ט' ג') נמצא השם יתברך נתן לו כח אז גם בהעבירה ועל ידי זה אחר התשובה הגמורה הוא זוכה שזדונות נעשין זכויות כי גם זה היה רצון השם יתברך כך כמו שאמרו (שבת פ"ט ע"ב) אם יהיה חטאיכם כשנים וגו' (ישעיה א' י"ח), וכענין שאמרו ז"ל (תנחומא וישב ד') על פסוק (תהלים ס"ו ה') נורא עלילה על בני אדם, וכדרך שאמר דוד המלך ע"ה (שם נ"א ו') למען תצדק בדברך רצה לומר לכך ניטלה ממנו הסייעתא, ואם כן הוא ממש כזכויות מאחר שגם זה רצון השם יתברך:

וזה שנאמר (שם קל"ב ט') וחסידיך ירננו, ואמרו ז"ל (ילקוט ישעיה רמז רצ"ו) אלו רשעי ישראל וכו' וכן על פסוק (תהלים נ' ה') אספו לי חסידי וגו' פירוש כי חסיד הוא הנוטה משורת הדין להתחסד וכן רשע נוטה משורת הדין להרשע, וכשיפתח השם יתברך לעתיד אחר התשובה הגמורה ויכירו הכל כח מלכותו נמצא הזדונות שהיו נטיה משורות הדין היו חסידות כיון שלא היו נוטים מאמיתות רצון השם יתברך. ודייק חסידי וחסידיך ולא חסידים רק שאצל השם יתברך הם קרויים חסידים ולא לעיני בני אדם. וצדיק וחסיד הם שתי מדריגות באדם ובתולדה ועל זה אמרו (בבא בתרא ט"ז.) בראת צדיקים בראת רשעים ואף על גב דאילו צדיק ורשע לא קאמר כמו שאמרו בנדה (ט"ז ע"ב) רק אלו הם שני כוחות בעולמות עליונים רק תמור רשע הוא שם חסיד כנזכר לעיל ושני הכוחות מעורבים בכל אדם רק אינם שוים באחד זה גובר ובאחד זה גובר ואין כאן מקום להאריך:

ספר מי השילוח - פרשת תצא

וראית בשבי', ונאמר בגמ' ע"ז לא דברה תורה אלא כנגד יצ"הר, והענין מה שכאן התירה תורה כנגד יצ"הר מה שלא מצינו זאת בשום מקום, אך כי נמצא לפעמים אשר יצר האדם מתגבר עליו עד שלא יוכל לזוז בשום אופן ואז ברור הדבר כי מה' הוא כמו שמצינו ביהודה, ולזאת גילתה התורה זאת שלא יפול דעת אדם העושה: